

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția:	08
Data:	21.02.2020
Pag.	1/14

FACULTATEA MEDICINĂ 1,

PROGRAMUL DE STUDII 0910.1 SĂNĂTATE PUBLICĂ

CATEDRA DE IGIENĂ

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și la ședința Consiliului Facultății de Medicină 1
evaluării curriculare Facultatea Medicină 1

Proces verbal nr. 1 din 21.03.20

Președinte, dr. hab. șt. med., prof. univ.

Suman Serghei

APROBATĂ

Proces verbal nr. 1 din 22.03.20

Decanul Facultății dr. hab. șt. med., conf. univ.

Plăcintă Gheorghe

APROBATĂ

la ședința catedra de igienă

Proces verbal Nr. 1 din 24 august 2020

Şef catedră conf. univ., dr. șt. med.

Cebanu Serghei

**CURRICULUM
DISCIPLINA ECOLOGIA UMANĂ**

Ciclul I, Licență

Tipul cursului: Disciplină obligatorie

Chișinău, 2020

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	08
Data:	21.02.2020
Pag. 2/14	

I. PRELIMINARII

- **Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / specialitatei**

Problema ecosistemelor contemporane constituie o prioritate mondială și națională, care vizează în mod direct condițiile de viață și sănătatea populației. Astăzi este imposibilă asigurarea sănătății oamenilor fără cunoașterea pozițiilor de bază ale ecologiei umane, ale condițiilor de existență umană, ale posibilităților de dirijare a factorilor de mediu pentru cea mai mare valoare a caracteristicii omului - sănătatea.

Ecologia umană sau antropoecologia poate fi considerată ca o ramură a științei foarte largi "Ecologia". În ultimul timp majoritatea autorilor consideră că această disciplină este una specială și independentă. Ecologia umană este știința care studiază antropocosistemele, structura, dinamica și funcționarea acestora, interrelațiile dintre organismele umane și mediul înconjurător.

- **Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională**

Scopul ecologiei umane este asigurarea societății (din punctul larg de vedere) cu informația respectivă, care poate contribui la ameliorarea mediului înconjurător al omului și acelor procese care au loc în societate.

În publicațiile țărilor dezvoltare există un sir de termeni, care cuprind aspectele ecologice ale problemei sănătății omului. Termenul folosit în țările europene și occidentale "Environmental medicine" înseamnă "ecologia medicală", ce se ocupă cu studierea aspectelor medicale ale mediului și sănătății omului.

Scopul principal al studierii acestei discipline de către studenții specialității Sănătate Publică este de a pregăti pentru orientarea în întrebările teoretice și practice ale influenței diferitor factori din mediul înconjurător asupra antropocosistemelor și în luarea deciziilor respective, în problemele referitoare la formele de adaptare morfo-fiziologică și genetică a omului la mediul natural antropogen, interrelațiile dintre părțile componente ale ecosistemului.

- Limba/limbile de predare a disciplinei: Română;
- Beneficiari: studenții anului I, facultatea Medicină Nr.1, programul de studii Sănătate Publică.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	S.02.O.012		
Denumirea disciplinei	Ecologia Umană		
Responsabil (i) de disciplină	Friptuleac Grigore, dr.hab.șt.med., prof.univ Cebanu Serghei, dr.șt.med., conf.univ. Băbălău Victor, asist.univ. Cheptea Dumitru, asist.univ.		
Anul	I	Semestrul/Semestrele	II
Numărul de ore total, inclusiv:	120		
Curs	30	Lucrări practice/ de laborator	15
Seminare	15	Lucrul individual	60
Forma de evaluare	Examen	Numărul de credite	4

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	08
Data:	21.02.2020
Pag.	3/14

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

• *la nivel de cunoaștere și înțelegere:*

- Să definească bazele teoretice ale ecologiei generale.
- Să definească bazele teoretice ale ecologiei umane.
- Să cunoască principalele medii de viață și adaptare la ele a organismelor și în general și a organismului uman în special.
- Să cunoască principiile clasificării ecologice a organismelor.
- Să cunoască structura și dinamica populațiilor, în special, a populațiilor umane.
- Să înțeleagă importanța și structura biocenozelor, ecosistemelor, biosferei.
- Să înțeleagă problemele antropizării sistemelor ecologice.
- Să înțeleagă relațiile între oameni și natură, mediul înconjurător diferit.
- Să identifice posibilitățile adaptării biologice a omului la mediul înconjurător diferit.
- Să fie inițiat în probleme de management ecologic al sănătății populației.
- Să cunoască problemele principale de ecologie medicală și medicină ecologică.
- Să conștientizeze problemele de ecologie umană în mediul urban și cel rural.
- Să conștientizeze problemele securității umane privind factorii nefavorabili ai mediului înconjurător, importanța normării calității mediului înconjurător pentru antropoecologie.
- Să conștientizeze caracterul și importanța diferitor factori de risc din mediul înconjurător.
- Să conștientizeze problemele endoecologice ale organismului uman, importanța acestora în diagnostic și tratament.
- Să cunoască problemele "patologiei geografice", întrebările epidemiologiei ecologice.
- Să cunoască întrebările privind zonele (provinciile), biogeochimice și maladiile endemice.
- Să se familiarizeze cu metodele clinico – statistice de studiere a morbidității cancerigene

• *la nivel de aplicare:*

- Studierea sănătății omului prin prisma integrității ecologice a ecosistemului uman.
- Studierea proceselor de adaptare a organismului la diferiți factori ecologici.
- Organizarea examenelor medicale în cazurile de deteriorare ecologică a mediului înconjurător sau dezechilibrare ecologică a acestuia și analiza rezultatelor obținute din punct de vedere ecologic.
- Elaborarea unor programe de prevenție a acțiunii malefice a factorilor de risc din mediul înconjurător.
- Analiza sistemică ecologică a zonelor (provinciilor) biogeochimice, a maladiilor endemice cu alcătuirea unui program de prevenție.
- Utilizarea metodologiei ecomedicogeografice în evaluarea stării mediului înconjurător.
- Analiza ecologo - igienică a diferitor maladii, inclusiv infecțioase și parazitare sub aspect medico geografic.
- Descrierea unor surse de poluare a mediului înconjurător, perfectarea pașaportului ecologic al unui obiectiv.
- Utilizarea cunoștințelor de ecologie umană în diagnostic, planurile de tratament și profilaxie.

- Monitoringul medico – ecologic a cancerigenilor în mediul populațional.
- **la nivel de integrare:**
 - Să aprecieze importanța ecologiei umane pentru medicul din diferit profil.
 - Să ia decizii oportune pentru o colectivitate în caz de tensionare sau agravare a situațiilor ecologice.
 - Să ia decizii oportune pentru populație în legătură cu situația ecologică.
 - Să manifeste abilitățile respective în privința diminuării factorilor de risc din mediul ambiant prin alcătuirea unor programe, decizii, recomandări.
 - Să elaboreze proiecte de cercetări științifice în domeniu.

IV. CONDITIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Studierea Ecologiei umane devine posibilă doar după însușirea de către studenți a disciplinelor generale teoretice (fizica, chimia, biologia), disciplinelor medicale fundamentale (fiziologia omului, fiziopatologia, biochimia, farmacologia, microbiologia etc.), cât și a disciplinelor speciale (bazele sănătății publice etc.), care dă cunoștințe despre complexul de factori ai mediului ambiant ce influențează asupra omului și despre metodele de investigații a acestor factori.

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice	Lucru individual
1.	Ecologie umană și ecologie medicală, noțiuni, bazele teoretice, conexiunile cu alte discipline.	2		
2.	Ecosistemele naturale, interrelațiile dintre componentele ecosistemului, evoluția ecosistemelor..	2		
3.	Sănătatea populației ca criteriu al sistemului antropoecologic	2		
4.	Ecosistemele umane. Caracteristica ecosistemului individual, familial, comunitar și planetar. Importanța pentru sănătatea umană.	2		
5.	Endoecosistemele umane. Evoluția și interrelațiile elementelor constituante a acestora în raport cu starea de sănătate a individului.	2		
6.	Clasificarea generală a factorilor ecologici. Caracteristica și importanța ecoumană a factorilor biotici și abiotici de mediu.	2		
7.	Ecologia nutriției. Politica protecției sănătății în domeniul nutriției și alimentelor.	2		
8.	Starea de sănătate a populației influențată de agenții fizici, chimici, biologici și psihoso-sociali în ecosistemele contemporane.	2		
9.	Potențialul vital de reproducere și formare a ecosistemelor antropizate.	2		
10.	Problemele de adaptare a organismului uman la factorii ecologici de mediu din diverse ecosisteme.	2		

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	08
Data:	21.02.2020
Pag. 5/14	

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice	Lucru individual
11.	Calitatea vieții populației și factorii ecologici, evaluarea lor.	2		
12.	Problemele ecologice globale ale mediului.	2		
13.	Protecția ecosistemelor umane. Principiile de combatere a factorilor nocivi de mediu.	2		
14.	Principii de autorizare ecologică și elemente de management ecologic al mediului.	2		
15.	Analiza ecologică a provinciilor biogeochimice ale Republicii Moldova	2		
16.	Indicii ecologici de determinare și evaluare a calității ecosistemelor. Metodele de studiu aplicate în ecologia umană și ecologia medicală.		2	4
17.	Metodele de studiu aplicate în ecologia umană și ecologia medicală.		2	4
18.	Metodologia elaborării Programelor (Planurilor) Naționale și Locale de Acțiuni în domeniul Protecției Mediului Înconjurător.		2	4
19.	Evaluarea ecologică a ecosistemelor naturale și antropic modificate a atmosferei, hidrosferei și litosferei.		2	4
20.	Evaluarea ecologică a atmosferei naturale și antropic modificate.		2	4
21.	Evaluarea ecologică a ecosistemelor locale și individuale în relație cu ecosistemele ambientale. Endo-ecosistemele umane și starea de sănătate a individului..		2	4
22.	Avizarea ecologică a ecosistemului familial, grupului social și comunității populaționale în relație cu ecosistemele ambientale.		2	4
23.	Evaluarea ecologică a factorilor climatici, edafogeni și orografici de mediu din ecosistem în relație cu calitatea vieții populației.		2	4
24.	Evaluarea ecologică a factorilor chimici și fitogeni de mediu din ecosistem în relație cu calitatea vieții populației.		2	4
25.	Evaluarea ecologică a factorilor zoogeni și microbiogeni de mediu din ecosistem în relație cu calitatea vieții populației		2	4
26.	Evaluarea ecologică a factorilor antropogeni și rolul lor în modificarea ecosistemelor naturale și a calității vieții populației.		2	4
27.	Cercetarea, determinarea și estimarea gradului de adaptare a individului și populației la factorii ecologici de mediu. Importanța eredității ecoumane pentru sănătate.		2	4
28.	Nutriția în ecosistemele umane. Rolul poluării alimentelor		2	4

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția:	08
Data:	21.02.2020
Pag. 6/14	

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice	Lucru individual
	pentru ecosistemele umane și starea de sănătate a populației..			
29.	Metodele de cercetare și evaluare ecologică a stării de migrație a populației. Identificarea și evaluarea factorilor de risc din ecosistemele ambientale. Determinarea, examinarea și estimarea modului de viață și calității vieții individului, familiei, populației în raport cu factorii ecosistemici.		2	4
30.	Examinarea ecologică a provinciilor biogeochimice ale Republicii Moldova. Metodologia de monitorizare și aplicare a legislației în supravegherea ecologică de stat.		2	4
Total		30	30	60

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema (capitolul 1). Noțiuni despre ecologie, ecologie umană și ecologie medicală. Problemele metodologice, direcțiile științifice și relațiile dintre ecologie și alte discipline medicale.	<p>Conținutul, istoricul și evoluția disciplinei. Definiții: ecologie, ecologie umană, ecologie medicală, ecologie geografică, sănătate umană, sănătatea mediului.</p> <p>Ecologia – știință pluridisciplinară, direcțiile, scopurile și sarcinile științifice. Noțiuni de biosferă și noosferă.</p> <p>Problemele ecologice naționale și internaționale la etapa contemporană. Clasificarea problemelor ecologice lor.</p> <p>Specificul interrelațiilor om – mediu ambiant și starea de sănătate.</p> <p>Indicatorii de evaluare și estimare utilizăți în ecologie.</p> <p>Principiile și metodele de investigații aplicate în ecologie.</p> <p>Particularitățile ecologiei medicale, scopul, sarcinile, metodologia aplicată în domeniu.</p> <p>Relațiile dintre ecologie și disciplinele medicale</p>
Tema (capitolul 2). Caracteristica factorilor ecologici, ecosistemelor naturale și ecosistemelor umane. Interrelațiile dintre componentele ecosistemului.	

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	08
Data:	21.02.2020
Pag. 7/14	

<ul style="list-style-type: none">Să definească: noțiunea de mediu, ecosferă, factor ecologic, ecosistem natural, ecosistem uman, interrelații în ecosistem.Să cunoască: componentele ecosferei, clasificarea și caracteristica factorilor ecologici; tipurile ecosistemelor, structura și componentele ecosistemului, metodele de evaluare a factorilor ecologici (climatice, edafice, orografice, fitogeni, zoogeni, microbiogeni și antropogeni).Să demonstreze: cunoștințe privind acțiunea factorilor ecologici biotici și abiotici asupra stării de sănătate, relațiile dintre componentele ecosistemului și axioanele antropoecologice.Să integreze: principiile teoretice cu abilitățile practice la identificarea factorilor de risc din ecosistem și evaluarea acțiunii lor asupra stării de sănătate a omului și mediului ambiant.	<p>Noțiuni de mediu. Definiții. Mediile de viață a viețuitoarelor.</p> <p>Noțiuni de ecosferă și componentele ei.</p> <p>Caracteristica ecologică a mediilor de viață (atmosferă, hidrosferă, litosferă, biosferă).</p> <p>Noțiuni de factori ecologici, clasificări, caracteristica factorilor abiotici și biotici.</p> <p>Particularitățile, legăturile și interrelațiile dintre factorii biotici fitogeni, zoogeni și microbiogeni, importanța pozitivă și negativă a lor.</p> <p>Noțiuni de sistem și ecosistem, tipurile, structura, relațiile dintre componente ecosistemului natural și antropizat.</p> <p>Interrelațiile categoriilor sociale și biologice în ecosistem.</p> <p>Caracteristica ecosistemelor umane: individual, familial și de grup, local, regional, național, continental și planetar.</p> <p>Caracteristica generală a factorilor antropogeni: noțiuni de xenobionți, definiții atribuite poluării mediului.</p> <p>Problemele globale antropotehnogene importanță ecologică pentru mediu ambiant și starea de sănătate a populației.</p>
--	--

Tema (capitolul 3). Ecologia umană. Potențialul demografic de reproducere și formare a ecosistemelor antropizate. Stilul de viață și calitatea existenței umane.

<ul style="list-style-type: none">Să definească: știința despre antropoecosisteme structura și funcționalitatea lor.Să cunoască: potențialul demografic, de reproducere și formare a ecosistemelor antropizate, rolul și importanța modului, stilului de viață și calității vieții pentru existența umană.Să demonstreze: particularitățile ecosistemelor, lanțurile trofice și piramidele eltoniene la om.Să integreze: principiile teoretice cu abilitățile practice de evaluare a indicatorilor de estimare a structurii demografice evidențiere și evaluare a modului, stilului și calității vieții din antropoecosistem.	<p>Cercetările antropoecologice și specificul lor.</p> <p>Structura și funcționarea antropoecosistemelor în aspectul comunității umane.</p> <p>Particularitățile ecosistemelor antropizate.</p> <p>Lanțurile trofice și piramidele eltoniene la om.</p> <p>Potențialul demografic, de reproducere și formare a ecosistemelor antropizate.</p> <p>Structura demografică a populației și indicii de referință a ei.</p> <p>Mortalitatea și longevitatea medie (speranța la viață) corăportată la structura populației.</p> <p>Reproducerea populației și comportamentul demografic, indicatorii de referință.</p> <p>Modul de viață, stilul de viață și calitatea existenței umane și elementele constituante de exprimare a lor atribuite unui individ, grupului de oameni sau</p>
--	---

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	08
Data:	21.02.2020
Pag.	8/14

societății integre.

Tema (capitolul 4). Dezvoltarea durabilă. Problemele ecologice ale comunităților și cele globale ale mediului.

<ul style="list-style-type: none">Să definească: noțiunile de dezvoltare durabilă și problemă ecologică, direcțiile de studiu și importanța lor pentru ecologia umană.Să cunoască: principiile, obiectivele și direcțiile dezvoltării durabile și problemele ecologice ale comunității și cele globale.Să demonstreze: aspectele specifice ale urbanizării, activității vitale a populației și problemele globale ale mediului.Să integreze: principiile teoretice cu abilitățile practice la elaborarea standardelor de dezvoltare durabilă și măsurilor de ameliorare a problemelor ecologice de mediu la nivel comunitar.	<p>Principiile, obiectivele și direcțiile dezvoltării durabile.</p> <p>Politici ale statelor în domeniul dezvoltării durabile: Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă, "Moldova – XXI".</p> <p>Particularitățile problemelor ecologice ale comunităților urbane și rurale.</p> <p>Indicii de caracterizare a problemelor ecologice a comunităților.</p> <p>Standardele calității mediului urban.</p> <p>Problemele ecologice globale ale mediului.</p> <p>Schimbarea climei și acțiunile prioritare de prevenire a fenomenului.</p> <p>Diversitatea biologică, factorii determinativi și problemele prioritare ale conservării biodiversității.</p> <p>Deșertificarea terenurilor și problemele ecologice provocate de această activitate.</p> <p>Stratul de ozon – problemă ecologică globală de mediu.</p> <p>Globalizarea, factorii determinativi și problemele de sănătate</p>
---	--

Tema (capitolul 5). Ecologia nutriției, politica în domeniul nutriției. Ecologia socială, culturală și mentală

<ul style="list-style-type: none">Să definească: noțiunile de; nutriție, ecologie socială, ecologie culturală și ecologie mentală, obiectivele, sarcinile și importanța ecoumană.Să cunoască: necesitățile nutritive cotidiene ale omului, politicele și problemele în domeniul nutriției și alimentelor, impactul factorilor sociali asupra stării de sănătate a populației.Să demonstreze: abilități la determinarea stării nutriționale a populației, evidențiere a factorilor de exprimare a ecologiei sociale, culturală și mentală.Să integreze: principiile teoretice cu abilitățile practice la evaluarea stării de nutriție și nivelului factorilor sociali, culturali și mentali pentru elaborarea politicilor publice de	<p>Problemele nutriției și alimentației raționale la etapa contemporană.</p> <p>Starea nutrițională în diferite țări și zone ale lumii.</p> <p>Poluarea alimentelor – problemă ecologică nutrițională globală.</p> <p>Politica în domeniul nutriției și alimentelor la nivel internațional și în Republica Moldova.</p> <p>Noțiuni, obiective „sarcini și importanța ecologiei sociale, culturale și mentale pentru om și societate.</p> <p>Ecologia socială, conținutul, factorii și indicatorii determinativi.</p> <p>Ecologia culturală, tipurile, formele de manifestare și indicatorii de determinare.</p> <p>Aspecte ale ecologiei mentale, forme de manifestare și indicii de evaluare.</p>
--	--

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	08
Data:	21.02.2020
Pag. 9/14	

ameliorare a impactului asupra sănătii de sănătate.

Tema (capitolul 6). Sănătatea populației umane în ecosistemele contemporane ca criteriu al sistemului antropoecologic. Adaptarea organismului uman la factorii ecologici.

- Să definească: noțiunile de sănătate individuală (umană), populațională, sănătate a mediului, sănătate a ecosistemului, zonare ecologică și raionare medico-geografică, provincie biogeochimică, adaptare și aclimatizare la factorii ecologici de mediu.
 - Să cunoască: agenții fizici, chimici, biologici și psihosociali din ecosistemele naturale și antropizate inclusiv din provinciile biogeochimice, metodele de investigație și influență a lor asupra sănătății, formele de adaptare și aclimatizare a organismului uman la factorii de mediu.
 - Să demonstreze: abilități de studiere a profilului sănătății populației la nivel național și de comunitate, de identificare a agenților fizici, chimici și biotici din ecosistem, de examinare ecologică a provinciilor biogeochimice naturale și tehnogene și de apreciere a gradului de adaptare a organismului uman la factori nefavorabili de mediu.
 - Să integreze: principiile teoretice cu abilitățile practice la evaluarea problemelor ecologice și medicale determinate de provinciile biogeochimice și celor de consecință a acțiunii agenților fizici, chimici și biotici din ecosisteme și elaborare în baza argumentelor a măsurilor acestor agenți.
- Starea de sănătate a populației umane în ecosistemele contemporane.
Profilul sănătății populației în Republica Moldova.
Clasificarea, caracteristica și particularitățile agenților fizici, chimici și biotici din ecosistemele naturale și antropizate.
Influența agenților fizici, chimici, biologici, psihosociali asupra sănătății populației contemporane.
Problemele ecologice și medicale a provinciilor biogeochimice naturale și tehnogene.
Noțiuni de provincie biogeochimică.
Clasificarea provinciilor biogeochimice.
Zonarea ecologică și raionarea medico-geografică a teritoriilor. Republica Moldova - o provincie biogeochimică.
Măsurile de combatere a maladiilor endemice.
Adaptarea la mediu. Noțiuni, definiții și concepte.
Adaptarea ca mijloc de constituire a ecosistemului uman.
Formele de adaptare. Aclimatizarea organismului uman la hipoxie.
Variabilitatea geografică a populației cu obiectivități de adaptare.
Noțiune de bioritmicitate (ciclurile bioritmice).
Legile fundamentale ale ecologiei.

Tema (capitolul 7). Principiile și metodele studierii sănătății populației în ecologia umană.

Modalitățile de protecție a ecosistemelor umane.

- Să definească: noțiunile, indice de sănătate, management ecologic, monitoring ecologic și expertiză ecologică, obiectivele, scopul, sarcinile și importanța acestor noțiuni și activității în domeniul ecologiei.
 - Să cunoască: principiile, metodele și indicii de studiere a sănătății populației în relație cu factorii și agenții de mediu utilizați în
- Starea generală de sănătate la nivel global și în Republica Moldova.
Principiile studierii sănătății în ecologia umană.
Metodele de studiere a sănătății populației în ecologia umană.
Indicii sănătății și criteriile de selectare a lor.
Modalitățile de protecție a ecosistemelor naturale și

ecologie.

- Să demonstreze: abilități de evidențiere și implementare a politicii ecologice și instrumentelor de promovare a ei la nivel național și comunitar și elaborare a programelor de acțiuni în domeniul mediului înconjurător.
- Să integreze: principiile teoretice cu abilitățile practice pentru elaborarea programelor și planurilor de acțiuni pentru combaterea factorilor nocivi de mediu și de protecție a ecosistemelor umane și a planurilor și proiectelor de antrenare a publicului la soluționarea problemelor ecologice.

antropizate.

Noțiuni de management ecologic și conținutul esențial al lui.

Baza legislativă și normativă a managementului ecologic de nivel național și internațional.

Politica ecologică și instrumentele de promovare a ei în Republica Moldova.

Noțiuni de monitoring ecologic și conținutul lui.

Expertiza ecologică. Metodologia de aplicare și importanța ei.

Principiile de combatere a factorilor nocivi de mediu și de protecție a ecosistemelor umane.

Metodologia de întocmire a Programelor și Planurilor de acțiuni în domeniul protecției mediului înconjurător și importanța pentru ecologia umană a lor.

Modalități de antrenare a publicului și pregătire a populației în domeniul ecologiei umane.

VII. COMPETENȚE PROFESSIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ Competențe profesionale (specifice) (CS)

- CP 1. Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea actelor legislative internaționale și naționale de bază în domeniul supravegherii ecologice și a sănătății populației în relație cu factorii de mediu, convenții internaționale, standardele OMS, europene în acest domeniu;
- CP 2. Cunoașterea temeinică a structurii, componentelor, factorilor biotici și abiotici și interrelațiilor din ecosistemele naturale și antropizate și aplicarea în practică a cunoștințelor metodele internaționale și autohtone de investigații ecologice solicitate în cercetarea și evaluarea factorilor de mediu, pentru elaborarea măsurilor de asanare și protecție a mediului științific argumentate;
- CP 3. Posedarea la nivel profesional a principiilor și metodelor de avizare a ecosistemelor naturale și antropizate cu evidențiere a factorilor pasibili de influență malefică asupra stării ecologice din ecosistem și de sănătate a populației;
- CP 4. Posedarea la nivel profesional a metodelor de investigații a factorilor fizici, chimici, biologici, psihosociali din ecosistem, evaluare a rezultatelor și de apreciere a stării de sănătate și morbiditatei populației din ecosistemele umane;
- CP 5. Analiza aspectelor legate de starea de sănătate a populației în relație cu factorii ecologici din mediul înconjurător;
- CP 6. Abilitate de estimare și evidențiere a problemelor ecologice de nivel național și elaborare a programelor/planurilor/proiectelor, de acțiuni de combatere a factorilor nocivi de mediu și de protecție a ecosistemelor umane;
- CP 7. Abilitate de a ține ore de informare și educație pentru sănătate cu diferite teme, de a promova starea ecologică din ecosisteme pentru populație;

- CP 8. Rezolvarea problemelor de situație și formularea recomandărilor pentru identificarea și ameliorarea factorilor de risc de mediu;
- CP 9. Posedarea la nivel profesional a abilităților de cercetare, examinare, evaluare a materialelor din literatura de specialitate;
- CP 10. Aplicarea metodelor de analiză a materialelor statistice, informaționale, de expertiză pentru efectuarea lucrului științifico-practic.
- CP 11. Aplicarea strategiilor de aprofundare a aspectelor de consultanță.

✓ **Competențe transversale (CT)**

- CT 1. Monitorizarea componentelor (factorilor) de mediu la nivel național în raport cu scopul solicitat și în corespondere cu programele elaborate.
- CT 2. Monitorizarea dezvoltării armonioase a individului, adaptare la mediul înconjurător, educație igienico-sanitară, nutrițională și ecologică.
- CT 3. Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă pluridisciplinară și realizarea de proiecte specifice domeniului, cu evaluare corectă și aplicarea normelor deontologice, de etică profesională.
- CT 4. Utilizarea eficientă a surselor informaționale și resurselor de comunicare și formare profesională asistată în elaborarea de proiecte și studii, de formare profesională continuă și dezvoltare personală.

✓ **Finalități de studiu**

- să abordeze creativ problemele de ecologie umană în contextul integrării disciplinei studiate cu alte discipline din domeniu;
- să fie apt să evalueze determinanții stării de sănătate în interrelație cu factorii de mediu și condițiile ambientale;
- să fie apt de a evalua condițiile de habitat optime, factorii climaterici, edafici, orografici, compoziția chimică a aerului, solului, apei, factorii fitogeni, zoogeni, microbiogeni, antropogeni, psihosociali, managementul reziduurilor, expunerea la factorii fizici;
- să posede abilități de a aprecia stilul de viață în corelație cu științele sociale și de comportament;
- să poată determina nivelul gradului de dezvoltare fizică, neuro-psihică și de adaptare a individului și populației la factorii biotici și abiotici din ecosistem;
- să poată determina nivelul gradului de adaptare a omului la factorii ecologici și rolul eredității pentru sănătate;
- să fie apt de a analiza alimentația sanogenă și elemente de siguranță alimentelor;
- să fie apt de a monitoriza componentele mediului ambiant solicitate în corespondere cu planurile elaborate și de aplicare a managementului ecologic necesar;
- să posede abilități de avizare ecologică a ecosistemelor naturale și antropizate și de efectuare a expertizei ecologice a obiectivelor;
- să posede abilități de elaborare a programelor și planurilor de acțiuni de combatere a factorilor nocivi de mediu și de protecție a ecosistemelor umane;
- să fie apt de a asimila noile realizări în domeniul ecologiei umane.

Notă. Finalitățile disciplinei (se deduc din competențele profesionale și valențele formative ale conținutului informațional al disciplinei).

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	08
Data:	21.02.2020
Pag.	12/14

VIII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr. ord.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu literatura de specialitate și site-urile de profil	Lucrul sistematic în bibliotecă și mediatecă. Explorarea surselor electronice actuale referitor la tema pusa în discuție.	Calitatea sistematizării materialului informațional obținut prin activitate proprie.	Pe tot parcursul modulului.
2.	Completarea caietului de lucrări practice	Înregistrarea materialului sarcinilor activității practice. Evaluarea rezultatelor obținute în conformitate cu metodologia aplicată. Formularea concluziilor la finele fiecărei lecții.	Înregistrarea rezultatelor obținute, rezolvarea problemelor de situație, elaborarea concluziilor și recomandărilor practice.	Pe parcursul modulului.
3.	Familiarizarea cu metodele din practica mondială de investigare a mediului ambiant.	Familiarizarea cu tehnica de lucru a aparatelor și utilajului folosit la efectuarea investigațiilor, analiza materialului și elaborarea concluziilor	Abilitatea de a monitoriza calitatea mediului ambiant în corespondere cu cerințele organismelor internaționale.	Pe parcursul modulului.

IX. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

- ***Metode de predare și învățare utilizate***

Disciplina Ecologia umană este predată în manieră clasică: cu prelegeri și lucrări practice. La prelegeri se reflectă problemele principale și rezultatele științifice în domeniul ecologiei generale, umane și medicale, bazele legislative, cât și sarcinile actuale în privința protecției mediului ambiant și sănătății populației.

La lucrările practice cea mai mare atenție se acordă însușirii de către studenți a problemelor complicate ale interrelațiilor dintre organismul uman și mediul înconjurător, la nivel ecosistemic, a relațiilor existente în ecosistemele umane, etiologiei, patogeniei, diverselor mecanisme de apariție a maladiilor și metodelor de profilaxie a lor.

Catedra își rezervează dreptul de a petrece unele lucrări practice în manieră interactivă.

- ***Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)***

„Brainstorming”, „Multi-voting”; „Masa rotunda”; „Interviul de grup”; „Studiul de caz”; „Controversa creativa”; „Tehnica focus-grup”, „Portofoliu”. Lucrări practice.

În pofida faptului, că la moment ascultarea pasivă a cursurilor este pe larg utilizată în procesul didactic, spre regret aceasta chiar și în cazul structurării și ilustrării foarte minuțioase este una dintre cele mai puțin eficiente metode de însușire a materialului.

Pentru a însuși ceva este nevoie de cât mai multe modalități de procesare a materialului studiat. Îndeplinirea practică a unui lucru este mult mai eficientă, decât citirea despre cum trebuie să faci. Se consideră o metodă eficientă de însușire a materialului prin elaborarea individuală a unor Programe

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	08
Data:	21.02.2020
Pag.	13/14

și sau proiecte de acțiuni în problematica solicitată, de asemenei și învățarea pe altcineva să facă același lucru. Destul de eficiente sunt considerate metodele interactive de predare

- *Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)*

Curentă: control frontal sau/și individual prin

- (a) aplicarea testelor docimologice,
- (b) rezolvarea problemelor/exercițiilor,
- (c) analiza studiilor de caz
- (d) realizarea unor jocuri de rol la subiectele discutate.
- (e) totalizări

Finală: Examen

Pe parcursul modulurilor la disciplină aprecierea cunoștințelor studenților se efectuează prin interogări și răspunsuri orale, lucrări în scris, teste, rezolvarea problemelor de situație, elaborarea proiectelor și programelor, etc.

La disciplina Ecologia umană sunt prevăzute două totalizări, prima – după tematica a 8 lucrări practice prin testare (4 variante a câte 50 de teste) și a doua la finele modulului (evaluare formativă), prin proba scrisă cu bilete, care conțin 5 întrebări și testare (4 variante a câte 50 de teste).

La examenul de promovare la disciplina Ecologia umană nu sunt admisi studenții cu media anuală sub nota 5, precum și studenții care nu au recuperat absențele de la lucrările practice sau referatele pe temele prelegerilor de la care au lipsit.

Examenul de promovare la disciplina Ecologia umană (evaluarea sumară) este unul combinat, alcătuit din trei etape: elaborarea unui Program (Proiect) în domeniul Ecologiei umane și proba orală pe bilete.

Proba orală se efectuează pe bilete, fiecare bilet, conținând câte 3 întrebări din diferite compartimente ale disciplinei. Pentru răspuns la bilet studentul are la dispoziție 45 minute (câte 15 minute la fiecare întrebare). Răspunsul la fiecare întrebare se notează cu note de la 10 până la 0, calculându-se apoi media pe bilet.

Subiectele testelor și lista întrebărilor incluse în bilettele de examinare se aprobă la ședința catedrei și se aduc la cunoștința studenților la începutul modulului.

Pentru ca examenul să fie considerat promovat, studentul trebuie să obțină la fiecare probă minimum nota 5, altfel examenul nu este valid.

Evaluarea cunoștințelor(nota finală) se apreciază cu note de la 10 la 1 cu zecimale.

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	08
Data:	21.02.2020
Pag.	14/14

6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-9,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

X. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Fripuleac Gr. Ecologia umană. Chișinău, CEP „Medicina”, 2006, 296 p.
2. Fripuleac Gr., Băbălău V. și alt. Ecologie umană. Chișinău, CEP „Medicina”, 2008, 320 p.

B. Suplimentară

1. Dediu I. Dicționar explicativ ecologic. Chișinău, 1998.
2. Dediu I. Enciclopedie de ecologie. Chișinău, Știința, 2010, 835 p.
3. Verdeș D., Frăsinel N. Ecologie umană, Timișoara, 1997.
4. Monica Tarcea, Ecologie medicală, Târgu-Mureș, 2006.
5. Gavăt Viorica, Petrariu F. D., Gavăt C.C., Andrei L. L. Alimentația și patologia nutrițională, Editura „Gr. T. Popa”, Iași, 2003.
6. Прохоров Б.Б. (отв. ред.). Экология человека. Издательство МНЭПУ. Москва, 2001.
7. Stanley I. Dodson. Ecology. New York, Oxford, 1998.